KURJER WARSZAWSKI.

D. 21. Września. — Rok 1848. Czwartek. № 251. Jutro, Śgo Maurycego M. Dziś Ur: J.C.W. W. X. Konstantego Mik:.

W zeszłą Niedzielę w Kościele PP. *Sakramentek*, udzielony został przez JW. X. Hr. *Łubieńskiego*, Biskupa Rodopolitańskiego, SAKRAMENT Sty Bierzmowania, dziatkom, które w r. b. w tymże Kościele odbyły pierwszą Komunję Stą, i innym osobom, w ogóle 192. Udzielenie tego Ś. Sakramentu poprzedziły nauka o Komunji Śej, miana przez W. JX. *Łasickiego* Nauczyciela Religji w szkole Powiatowej Warsz: przy ul: Długiej, i nauka o *Bierzmowaniu*, miana przez W. JX. *Pleszewskiego*, Sekretarza Kapituły Metrop: Warsz:, i Profesora Seminarjum Dyecezalnego Śgo Jana.

N. PAN udzielić raczył Pensje emerytalne. Otrzymali, PP.: Karol Maciej *Brodowski*, Rz: Radca Stanu, rs. 3,000. Alex. *Petrow*, Rz: Radca Stanu, do pensji rs. 1,500, dodatek rs. 300. Jan *Ponomarew*, Radca Kolegjalny, rs. 480. Dymitr *Jarcow*, Assesor Kolegjalny, rs. 300. Domic: z Cybulskich *Mejstner*, Wdowa po Woźnym, rs. 24 k. 93½. Krzysztof Stan: *Zejdlicz*, Podsędek, rs. 344 k. 81. Bogumiła z Gosławskich *Jałowiecka*, Wdowa po Rzecz: Radcy Stanu, oraz syn ich, rs. 1,200. Ant: Mik: *Kulwiec*, Archiwista, rs. 144. Ant: *Poniatowski*, Tłumacz i Rachmistrz, rs. 600. Jan *Choiński*, b. Woźny, rs. 22 k. 50. Marcin *Pietruszyński*, Pisarz Sądu Pokoju, rs. 175 k. 50. Ant: *Trawczyński*, b. Woźny i Posługacz, do pensji rs. 36 k. 75, dodatek rs. 15 k. 75. Karol *Bobiński*, peł: ob: Prezesa Tryb: Cyw: Gub: August:, rs. 1,350. Fran: *Łysiński*, Rz: Radca Stanu, rs. 2,500. Stan: *Siekaczyński*, Referent O. Z. W. D. R. S. i zarazem Członek Nadzwyczajny Kom: R. P. i S., rs. 600. Bartł: *Ludwiński*, b. Policjant, rs. 40 k. 50. Grzegorz *Gajek*, Policjant, rs. 54. Trofimow *Łomow*, Posługacz, rs. 90. Leop: *Munkiewicz*, b. Naczelnik, rs. 525. Karol *Jowszyc*, Pomocnik Naczelnika Ptu Marjampol:, rs. 525. Wal: *Kleszczyński*, Naczelnik, rs. 750. Stan: *Jagodziński*, Archiwista, do pensji rs. 645, dodatek rs. 45. Ant: *Hergel*, b. Sekretarz Poczt, do pensji rs. 337 k. 50, dodatek rs. 112 k. 50. Ludwika z Chruścickich *Bergmann*, Wdowa po Burmistrzu, oraz ich córka, rs. 175. Alexan: *Żyliński*, Radca Kolegjalny, do pensji rs. 1,282 k. 50, dodatek rs. 67 k. 50. (Dalszy ciąg nastąpi.)

W dniu 13 b. m. na posiedzeniu ogólnem Zgromadzenia Kupców M. *Warszawy*, pod przewodnictwem JW. Radcy Stanu *Andrault*, Prezydenta miasta, odbyły się wsali sesjonalnej Magistratu, wybory Radców handlowych przy Banku Polskim, na następną kadencję 4-letnią. W miejsce wyszłych, obrani zostali, WW. Henryk *Kremky*, Alex: *Rawicz*, i dotychczasowy Radca Jan *Epstein*.

Anna z Schrejberów *Czerniawska*, Żona Urzędnika Komisji Rząd: Przych: i Skarbu, przeżywszy lat 54, onegdaj rozstała się z tym światem. Stroskany Mąż z Córką po tak dotkliwej stracie, upraszają Krewnych i Przyjaciół, aby dziś o godz: 5ej po południu, raczyli mieć udział w oddaniu zmarłej ostatniej posługi, przy złożeniu zwłok jej z Kościoła Powązkowskiego, na miejsce wiecznego spoczynku.

Pułkownik *Tiufajew*, Naczelnik Sztabu jeneralnego, 2go korpusu piechoty W. R., po krótkiej słabości, rozstał się z tym światem.

Doszła wiadomość z *Siedlec*, o nastąpionym w temże mieście zgonie ś. p. Karola *Berlińskiego*, Dra Medycyny, Lekarza Ptu Siedleckiego.

Leopold *de Lühe*, b. Lekarz Dywizyjny b. Wojska Polskiego, Emeryt, przeżywszy lat 70, onegdaj zszedł z tego świata. W nieutulonym pogrążona żalu Wdowa wraz z Dziećmi, zaprasza Przyjaciół, Kolegów i Znajomych, na exportację zwłok jego, dziś o godz: 3 po połud:, z Kaplicy Ewang: przy ul: Myloej N° 2468, na smętarz Ewang:-Augsburgski.

JW. *Brassier de St. Simon*, Poseł Nadzwyczajny i Minister Pełnomocny N. Króla Jmci *Pruskiego*, przy Dworze *Sztokholmskim*, udał się w dalszą drogę do *Petersburga*.

Podług spostrzeżeń Lekarzy tutejszych, najwięcej objawiającemi się chorobami w m. z. w Warszawie, były tak jak w Lipcu, gorączki przepuszczające, cierpienia przewodu pokarmowego i koklusz. Gorączki przepuszczające odznaczały się częstym powrotem i różnem maskowaniem się. Wielu Lekarzy uważało w dwóch zeszłych miesiącach, niezwykłą ilość suchot gruzełkowatych płucnych, zapalenia krtani i krup prawdziwy. Cholera pojawiła się w połowie miesiąca; bliższe szczegóły jej rozwijania, co dni kilka ogłaszane są w piśmie naszem.

(Art. n.) W początkach XVIgo wieku, kiedy druk wynaleziono, jak wiadomość powziąść można było, zajmowali się oprawą dawnych dzieł handlarze książek, bo i księgarń w owym czasie niebyło, a dla trwałości i mocy oklejano je w pargaminy. Przed stu dopiero laty znajdujemy dowody, że osobni rzemieślnicy pod nazwiskiem Introligatorów, poświęcali się tej sztuce; a z postępem czasu gust, ozdobę i trwałość w swym kunszcie do wysokiego stopnia posunęli. W dzisiejszym już wieku, kiedy wszystko do rzadkiej doskonałości doprowadzono, śmiało powiedzieć można że i Introligatorowie w swej sztuce niepoślednie zajmują miejsce. Widzimy już nie te niezgrabne antyki, ale gustownie oprawne książki, w różnokolorowe safiany, mory, axamity, złotem lub srebrem odciskane, tak że miło jest na piękny wyrób spojrzeć. Nietylko dla książek sztuka introligatorska poświęcała swoją

pracę, ale starano się doprowadzić do szczególnej zręczności rozmaite galanterje. Dzisiaj z prostego papieru lub tektury, widzimy zbudowane prześliczne tualetki, szyfonierki, wazoniki, postumenta, a to wszystko tak zgrabnie i ozdobnie wykończane, że nawet w najwykwintniejszych buduarach mogłyby się mieścić obok wielu drogocennych wyrobów. Do pierwszych udoskonalonych majstrów tego kunsztu w Warszawie, można policzyć Pana Mateusza *Śliwińskiego* (dzisiejszego solenizanta), który na rogu ulic Senatorskiej i Żabiej ma mieszkanie. W sklepie jego niejeden znajdzie przedmiot swojego żądania i już gotowe galanterje dla mody i potrzeby. P. *Śliwiński* znany ze swej akuratności trwałego i gustownego wyrobu, umiarkowanej ceny, zasługuje na pochwałę, dla tego i w dniu dzisiejszym życzyć mu należy dobrego nadal powodzenia. *R.*

W celu zaopatrzenia swych magazynów w zapasy towarów zimowych, kilku Kupców tutejszych udało się na jarmark *Sto-Michalski* do *Lipska.*

Zanim kwestja kroju salop zadecydowaną zostanie, donosim, że modnem jest nowego rodzaju okrycie, zwane *indostan*. Krój *indostanu*, naśladowany jest z rodzaju płaszcza, używanego przez przewoźników na *Gangesie;* ma podobieństwo do burnusa, i jak ten opatrzony jest kapuszonem.

»Bywaj Zdrowa" Śpiew z towarzyszeniem fortepjanu, ofiarowany Pannie Józefie *Smoczyńskiej*, przez Autora Muzyki Antoniego *Tejchmann*, wyszedł nakładem G. *Sennewalda;* cena zł. 1 gr. 15.

W niektórych pismach zagranicznych a nawet i naszych doniesiono, jakoby podczas trwania cholery w miejscach przez nią dotkniętych, magnesy utracały swą siłę przyciągającą; ta własność gdyby ją doświadczenie rzeczywiście stwierdziło, byłaby nader ważną w badaniach fizyki ogólnej. Przedmiot z tak wielu względów ważny, zasługiwał na bliższe zgłębienie. Dla tego w tutejszem Obserwatorjum Astronomicznem, począwszy od dnia 11 Sierpnia r. b. czyniono doświadczenia z magnesem sztucznym i ze sztabą magnesową wolno na nici zawieszoną i poziomo kołyszącą się, tudzież z bussolą zwyczajną; robiono też i postrzeżenia nad elektrycznością atmosferyczną. Wypadki doświadczeń i postrzeżeń okazały: 1) Że magnes sztuczny zwyczajny, w kształcie podkowy 9 funtów przeszło ważący, obciążany ciężarami, nie tylko siły przyciągającej nie tracił, ale owszem przez stopniowe przydawanie ciężarków, co raz większej siły nabywał, tak dalece, że gdy z początku utrzymywał ciężar 11 funtów, później tenże magnes unosił 17 funtów; zmiany zaś jakie zachodziły w jego sile są nieznaczne, i te jak z doświadczeń wiadomo przytrafiają się w różnych czasach, zależą one od wielu warunków i okoliczności, a głównie od stanu magnetyzmu ziemi. Mniemanie przeto jakoby magnes podczas trwania cholery tracił większą połowę swej siły, u nas się nie potwierdziło. 2) Z uważanych czasów kołysań sztaby magnesowej poziomo na nitce zawieszonej, wraz z działaniem tejże sztaby na igłę zwyczajną w bussoli, natężenie magnetyzmu ziemskiego przez Adjunkta Obserwatorjum podług sposobu *Gaussa* wyznaczone, okazało się prawie stałem i średnio biorąc równem 1,875; zmiany tegoż natężenia niektórych dni uważane, były małe i zwyczajne, wielkich zaś zmian jakie się niekiedy przy pewnych zjawiskach ziemskich pokazują nie postrzeżono; obserwacja wahań igły magnesowej nie potwierdza również powyższego mniemania, jakoby natężenie siły magnetycznej zmniejszało się podczas cholery. Należy tu jeszcze zrobić uwagę, że znaczne zmiany w sile magnetycznej, objawiające się niekiedy przez nagłe i niezwykłe ruchy igły magnesowej są powszechne i jednoczesne dla całej ziemi, nie zależą przeto od miejscowych okoliczności i wpływów atmosfery, ale od przyczyn wewnątrz ziemi ukrytych dotąd niezbadanych. 3) Co do elektryczności atmosferycznej, ta w miesiącu Sierpniu i początku Września w bardzo małej znajdowała się ilości w powietrzu albo raczej w stanie obojętnym, tak, iż śladu jej na konduktorze odosobnionym ośm stóp wysokim, za pomocą *elektroskopu* dostrzedz nie można było, dopiero od d. 13 b. m. przy zniżeniu się temperatury i wietrze północno-wschodnim, widocznie znaczną się okazała, osobliwie w dniach 13, 14, 15, 16, 18 a jej stan był żywiczny czyli odjemny, w dniu zaś ostatnim szklany czyli dodatni. Teraźniejszy stan atmosfery pod względem meteorologicznym, przy znacznem oziębieniu się powietrza i zmianie stanu elektryczności, powinienby korzystniej wpływać na zdrowie ludzkie.— *J. B.*

Wczoraj w Teatrze Rozmaitości przywołani: po Kom: *Wnuczek*, JPanna *Ciemska*, JPP. *Jasiński* i *Królikowski;* po Kom: *Nowy Rok*, JPanna *Bondasiewicz* i JP. *Panczykowski.*

Zaonegdaj, Ludwik *Achowicz* mularz, lat 30 liczący, pracując około reperacji domu Nr 327, przez nieostrożność spadł z wysokości 3go piętra na bruk, i skutkiem tego natychmiast życie zakończył. (G. P.)

Anglja. — Lord Jan *Russel*, przybywszy 10 b. m. do *Greenock*, miał nazajutrz wyjechać do Królowej do zamku *Balmoral.*—*Doheny* wystąpi jako świadek przeciw PP. *Smith O'Brien*, i jego towarzyszom. *Duffy* sądzony będzie nie w *Clonmel*, lecz w Hrabstwie *Dublin;* obwinionym odczytano już oskarżające ich akta. Królowa 4go b. m. zatwierdziła prawo upoważniające rząd do przywrócenia stosunków dyplomatycznych z dworem Papiezkim. — P. Ludwik *Blanc* umieścił w dzienniku *Czas* usprawiedliwienie swojego systemu o warsztatach narodowych.— Prawo dozwalające przywrócenie stosunków dyplomatycz: z *Rzymem*, przepisuje, iż Posłem od Papieża w *Londynie*, ma być osoba świecka.

Austrja. — Fregata *Guerriera* 11go b. m. w nocy opuściła przystań *Tryestu*, aby przyłączyć się do

eskadry austr: która tegoż dnia była widzianą pod *Rovigno*.—Miasto *Monza* zapłaciło kontrybucję 100,000 zł. mon: konw: za obelgi wyrządzone austrjakom. Lud wiejski w *Lombardji* zachowuje się spokojnie. — Listy z *Arony* pierwszego piemonckiego miasta pogranicznego nad jeziorem *Lago Maggiore*, i z *Turynu* z d. 9go b. m. donoszą o znacznych uzbrajaniach armji piemonckiej, i o posunięciu się kilku korpusów ku granicy lombardzkiej. Listy z *Genui* z d. 9 b. m. nic nie donoszą o zwycięztwie, jakie miało być odniesionem przez *Neapolitańczyków* na wyspie *Sycylji*.—Tyrolczycy ofiarowali Feldmarszał: Hr. *Radeckiemu* w podarunku piękną strzelbę tyrolską.—Na rozkaz tegoż Feldmarszałka, loterja w *Medyolanie* jest przywróconą.— Do *Medyolanu* przybył Cesarsko-rossyjski Jenerał-Major *Jefimowicz*, z godłami orderu Sgo Jerzego, dla Feldmarszałka Hr. *Radeckiego*.—Do dnia 8 b. m. cholera rozszerzyła się w 11 obwodach *Galicji*; na 362 miejscach, liczących ludności ogółem 606,983 dusz, dotknęła zarazą 27,180 osób, z których 12,286 wyzdrowiało, 9448 umarło, a 5426 pozostało w kuracji.— Na *Bukowinie* cholera ustaje.

Belgja.— 20go b. m. zgromadzi się w *Bruxelli* zjazd »przyjaciół pokoju"; około 200 znakomitych osób przybędzie na ten zjazd z *Ameryki* i *Anglji*; rozesłano także odezwy zapraszające do *Niemiec* i *Francji*.

Francja. — Nowy Poseł hiszp: Xżę *Sotomayor* przybył do *Paryża*. — Mer 12go cyrkułu *Pinel Grandchamp*, który ze strony rokoszan był Parlamentarzem na barykadzie przy rozmowie mianej z Panami *Arago* i *Lamartine*, po obronie wytoczonej w jego procesie przez Pana *Chaix d'Est Ange*, został skazany przez sąd wojenny na jednoroczne więzienie. Jego kolega na barykadzie Major *Dupont*, został skazany zaocznie na 10-letnie ciężkie więzienie.— P. *Labrousse* przeznaczony był na Posła do *Hagi*, a nie do *Bruxelli*, lecz i ten zamiar został zaniechany.— Roznosiciele afiszów legitymicznych zapowiadają powrót Burbonów. P. *La Rochejaquelin* zapewnia w gazecie *Unja*, że nie ma żadnego udziału w zabiegach legitymistowskich w stolicy.— Znowu 500 rokoszan czerwcowych przesłano do *Hawru*, między niemi znajduje się wielu cudzoziemców. — Władza wykonawcza zaprowadziła nową Komisję kolei żelaznych.— Policja 13go b. m. rozwiązała klub legitymistowski przy ulicy *Duphot*, i zabrała tamże znalezione papiery.—W *Vannes* zacznie wychodzić dziennik legitymistowski *Bretania*, wydawany przez Jerzego *Cadoudal*. — Kilku Progressystów hiszp: (między niemi Pułkownik *Ametler)*, przybyło do *Bajony*.— Zgromadzenie Narodowe nie rozwiąże się przed uchwaleniem praw organicznych. — Na linji bulwarów, od ulicy *Temple* do Kościoła Śtej Magdaleny, jest teraz 117 sklepów do wynajęcia.

Niemcy. — Elektor Heski tymczasowo powierzył ministerstwo wojny Pułkownikowi *d'Orville*.— Do 17go b. m. zachorowało w *Berlinie* na cholerę osób 1344, umarło 801, wyzdrowiało 167.— Król ze wszystkiemi Xiążętami swojej rodziny, ma przez zimę mieszkać w *Berlinie*.— Jenerał *Strotha* ma być mianowany Ministrem wojny w nowym gabinecie pruskim. — P. Fryderyk *Raumer* na wiadomość o dymisji ministerstwa w *Frankforcie n. M.*, miał także zażądać dymisji z poselstwa w *Paryżu*. — Między rozmaitemi dziwacznemi prośbami przedstawionemi Zgromadzeniu Narodowemu w *Berlinie*, znajduje się jedna od utrzymujących kantor pisania, Panów *Brehmer* i *Schoenberg*, aby Zgromadzenie Narodowe ogłaszało swoje narady nie drukiem, ale za pomocą kopji w tymże kantorze przepisywać się mających. Nie mniej dziwaczne prośby doszły i do Zgromadzenia Narodowego w *Frankforcie n. M.*, np. prośba wielu Niemców o zdobycie półwyspu *Yukatan* w Ameryce; prośba kominiarczyka *Christmann* o posadę kominiarską, i t. d. — Danja oświadczyła się gotową odwołać Hrabiego *Moltke* z Szleswiga, i poczynić niektóre ułatwienia w traktacie zawieszenia broni.

Szwajcarja. — Konsul szwajcarski w *Neapolu* 31 z. m. doniósł Vorortowi o odpłynieniu wyprawy neap: złożonej z 12,000 wojska, pod dowództwem Jenerała *Filanghieri* do *Sycylji*; w tej wyprawie mają udział pułki szwajcarskie 3ci i 4ty, i nie wątpią o jej skutku; 11 b. m. otrzymano w *Bernie* wiadomość, że *Austrja* 4 b. m. przyjęła pośrednictwo *Francji* i *Anglji*, pod warunkiem, aby sama przedstawiła zasady do układów.

Szwecja.— Król ze swoją rodziną 9go b. m. miał wyjechać z *Malmoe* z powrotem do *Sztokholmu*. — Szwedzkie szalupy bombardjerskie są już z powrotem w stolicy.

Węgry. — Hrabia Ludwik *Batthyany*, a nie Pan *Kossuth*, otrzymał zlecenie do utworzenia nowego gabinetu; P. *Kossuth* przyrzekł wspierać przyszły gabinet. — Dotychczasowy Minister prac publicznych Hrabia *Szechenyi* nie popełnił samobójstwa, ale został umieszczony w domu obłąkanych.— Główna kwatera Barona *Jellachich* 11go b. m. znajdowała się w *Warasdynie*; wojsko kroackie przeprawiwszy się przez *Drawę*, bez oporu obsadziło *Redelic* i *Cakaturn*; główna kwatera Bana 12go b. m. miała być przeniesioną do *Radelic*.— Członkami nowego gabinetu będą: Hrabia *Batthyany*, Xżę *Esterhazy* i Baron *Vonkheim*; mają nadzieję za tych pośrednictwem przywrócić zgodę z Kroatami. Dwór austrjacki ofiarował swoje pośrednictwo pod następującemi warunkami: 1) w *Wiedniu* ma odbyć się narada członków austrjackiego i węgierskiego ministerstwa, do której ma być zaproszony Ban *Jellachich*. 2) Prześladowania wymierzone przeciw *Rajaczyczowi* mają ustać natychmiast. 3) Kroki nieprzyjacielskie i uzbrajania będą z obu stron zawieszone. 4) Granica wojskowa ma być niebawem oddaną pod wiedzę austr: ministerstwa.

Włochy. — *Karol Albert* od czasu opuszczenia Lombardji, nie odwiedził jeszcze swojej stolicy. — W. Xżę *Toskański* nie mogąc więcej liczyć na własne wojsko, czuje się zmuszonym wezwania pomocy obcego wojska, dla utrzymania wewnętrznego porządku.

Wołoszczyzna. — W *Bukareście* odkryto niechętnych Bojarów przeciw nowemu Rządowi tymczasowemu, zwanemu Namiestnikostwem Xięcia.

Rozmaitości. — Sławna niegdyś za czasów Cesarstwa Artystka tragedji Panna *Georges* (Żorż), ma wystąpić wspólnie z Panną *Rachel*, w tragedji *Rodoguna* (Kornela). Pierwsza przedstawi rolę *Kleopatry*, druga *Rodoguny*. — Teatr Opery Komicznej w *Paryżu*, przygotowuje dwa dzieła nowe: *Dolina Andorry*, i *Czarnogórcy* (Montenegrins). — W *Frankfurcie n. M.* w czasie teraźniejszego jarmarku, bawią Publiczność tamtejszą: Towarzystwo jezdzców sztucznych Pana *Guerra* (znanego w Warszawie), Sztukmistrz magji Wilialba *Frickel*, i Artysta, który na wzór Pana *Michault*, okazuje gabinet *dywitryfikacyjny* (wyrobów ze szkła). — Towarzystwo strzeleckie w *Paryżu*, obchodziło świetnie tegoroczny dzień otwarcia jesiennego polowania. Zebrani pod przewodnictwem Prezesa swego Pana Leona *Bertrand*, Członkowie tegoż towarzystwa, ubili w ciągu jednego dnia w lesie *St. Germain*, 256 sztuk kuropatw i 414 zająców. — W towarzystwie ktoś dowodził, że gdy pies wyje na podwórzu, jedynym środkiem aby przestał, jest, przewrócenie pantofla do góry podeszwą. Gdy się towarzystwo rozeszło, i gospodarze udali się na spoczynek, pies zaczął wyć pod oknami; żona pamiętna przestrogi, kazała się mężowi na drugi bok przewrócić. — Głupi mąż pokłóciwszy się z żoną zawołał w gniewie: »O moja Pani, często można zawieść się na powierzchowności; ja żeniąc się z Panią, rozumiałem żem wziął różę, a to jest oset.” »Mój Panie, odrzekła żona, i ja lepiej nie wyszłam, zaślubiając Pana; sądziłam bowiem, że nabyłam piękne dzieło, a to są tylko cielęce okładki.”

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Borkowski Tom: Oby: z Ryk; Balandowicz Fran: Oby: z Pułtuska; Brosse Karol Komisant, i Christen Fryd: Kup: z Pruss; Daszkowski Jan Oby: z Lublina; Gutekunst Jan Kup: z Płocka; Hennel Henr: Ob: z Łęczny; Kurnatowski Witold Oby: z Brudnowa; Kliński Alex: Ob: z Brzeszcza; Mikulicz Lud: Ob: z Glinianki; Pławski Józ: Ob: z Skurczy; Podgórski Ign: Oby: z Jadowa; Rosen Albertyna Wdowa po Jenerale z Żukowa; Strzelecki Artur Oby: z Piotrkowa; Sobolew Paulina Małżo: Jene: z Poczesny; Tapin Hipolit Oby: z Pawłowic; Xżę Weroniecki Adam z Rejowca. (G. P.)

DONIESIENIA.

Dziś rano ciepła stopni 4. Wczoraj w południe 11.

TEATR ROZMA:. Dziś, *Mieszczanie i Kmiotki. Icek Sędzią.* — Jutro, *Kto kocha ten się kłóci. Nieznajoma. Przyjaciołki.*